

ΚΑΣΤΟΡΙΑ – ΣΙΑΤΙΣΤΑ – ΑΓΙΟΣ ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ ΠΡΕΣΠΕΣ – ΝΥΜΦΑΙΟ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ : 14 ΜΑΡΤΙΟΥ 2025

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ : 16 ΜΑΡΤΙΟΥ 2025

Καστοριά : Ένα ανέγγιχτο στολίδι, με μοναδική ομορφιά, ηρεμία και αύρα. Μια πόλη αρκετά μικρή για να την ανακαλύψουμε απ' άκρη σε άκρη, αλλά αρκετά μεγάλη για να τα χωρέσει -κυριολεκτικά- όλα. Η αρχόντισσα του βορρά είναι πολλά περισσότερα απ' όσα μέχρι σήμερα ξέραμε ή είχαμε ακούσει. Κτισμένη αμφιθεατρικά επάνω σε μια στενή χερσόνησο, που θυμίζει νησί, η πόλη εντυπωσιάζει με τα πολλά μεγαλοπρεπή μακεδονίτικα αρχοντικά και τις δεκάδες βυζαντινές εκκλησίες, που καθρεφτίζονται στα καθαρά νερά της λίμνης. Σήμα κατατεθέν της αποτελεί αναμφισβήτητα η φημισμένη λίμνη της, που εντυπωσιάζει τον επισκέπτη με την πρώτη ματιά. Γνωστή και ως Ορεστιάδα, από τον μυθικό Ορέστη που κατέφυγε στην περιοχή μετά τον φόνο του πατέρα του Αγαμέμνονα, η λίμνη φαντάζει πραγματικό στολίδι για το οποίο οι ντόπιοι είναι ιδιαίτερα περήφανοι και όχι άδικα.

Πρέσπες : Ένα θέαμα μοναδικού φυσικού κάλλους... Ένα καταπράσινο τοπίο, ένας υπέροχος υδάτινος κόσμος που κρύβει έναν ανεκτίμητο θησαυρό χλωρίδας και πανίδας, νησάκια, χωριά κρυμμένα μέσα στην οργιώδη βλάστηση αποπνέουν μια απέραντη ηρεμία και μια γαλήνη που μόνο η φύση μπορεί τόσο απλόχερα να χαρίσει. Ο τεράστιος αυτός υδάτινος όγκος αποτελείται από τη Μικρή και τη Μεγάλη Πρέσπα, τις οποίες χωρίζει μια λωρίδα γης μήκους 5 χλμ και πλάτους από 8 έως 1.000 μέτρων.

Σιάτιστα : Η πόλη είναι χτισμένη αμφιθεατρικά σε μια πλαγιά του όρους Βέλλα, προέκταση του όρους Άσκιο (Σινιάτσικο), σε υψόμετρο 920 μέτρων πάνω από την κοιλάδα του Αλιάκμονα –απέχει δε 28 χιλιόμετρα από την Κοζάνη. Είναι σεμνή η Σιάτιστα. Περπατώντας στους λιθόστρωτους δρόμους αυτής της κωμόπολης της Κοζάνης, κυκλωμένοι από χρώμα και νωχέλεια, θα αισθανθείτε σαν να βρισκόσαστε σε ένα ρομαντικό, μεγαλοπρεπές σκηνικό θεάτρου. Γύρω σας, εντωμεταξύ, ωραιότατα πετρόχιστα αρχοντικά, με στιβαρή αρχιτεκτονική, μεταφέρουν αυθεντικές εικόνες ενός πυκνού, πολυσήμαντου παρελθόντος. Η ακμή της πόλης,

στην οποία πρωταγωνίστησαν οι έμποροι, οι γουναράδες και οι οινοποιοί, ξεκίνησε τον 17ο αιώνα και διήρκεσε μέχρι και τον 19ο. Η αστική τάξη που δημιουργήθηκε τότε στη Σιάτιστα δεν υστέρησε σε προσφορές, ούτε τα παλιά, ούτε τα νεώτερα χρόνια.

Νυμφαίο : Το Νυμφαίο είναι χαρακτηρισμένος διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός, χτισμένος σε υψόμετρο 1.350 μέτρων στα ανατολικά του Νομού και πάνω στο όρος Βίτσι. Το φυσικό περιβάλλον του χωριού είναι μοναδικό, αφού ο οικισμός περικλείεται από δάση οξιάς, φυσικούς βοσκότοπους και άλλες καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Σύμφωνα με την παράδοση, αλλά ιστορικές πηγές, το Νυμφαίο ιδρύθηκε γύρω στα 1350 από Βλάχους φύλακες των οδών της βυζαντινής Αυτοκρατορίας που κατέφυγαν στα βουνά μετά την Τουρκική κατάκτηση. Η ξεχωριστή αξία του Νυμφαίου έγκειται στο ότι ο οικισμός παρέμεινε αναλλοίωτος, διατηρώντας την παραδοσιακή αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του με τα πετρόκτιστα σπίτια και τους λιθόστρωτους δρόμους. Επιπλέον, στο Νυμφαίο υπάρχουν σημαντικά αξιοθέατα και δομές ενημέρωσης των επισκεπτών, όπως τα παραδοσιακά αρχοντικά, η Νίκειος Σχολή, το Λαογραφικό Μουσείο και το καταφύγιο για την καφέ αρκούδα της περιβαλλοντικής οργάνωσης ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

Ημέρα 1^η Παρασκευή 14 Μαρτίου 2025

Νωρίς το πρωί συγκέντρωση στον επιθυμητό τόπο αναχώρησης, τα γραφεία του συλλόγου μας, τακτοποίηση των αποσκευών μας στο πούλμαν και άμεση αναχώρηση της εκδρομής μας. Η πρώτη μας στάση στην περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου για καφέ και ξεκούραση. Στην συνέχεια μέσω του νέου δρόμου φθάνουμε στην μοναδική **Καλαμπάκα**. Ολιγόλεπτη στάση για ξεμούδιασμα και αγναντεύουμε τα μοναδικά και επιβλητικά Μετέωρα που «στέκονται πάνω μας» για αιώνες. Η διαδρομή μας συνεχίζεται και μέσω Γρεβενών θα φθάσουμε

στην πανέμορφη πόλη της **Σιάτιστας**. Θα διαβούμε τα σοκάκια της πόλης με τα αρχοντικά που προδίδουν, για την πόλη των γουναράδων και των οινοποιών, την ακμή του παρελθόντος. Από τον 19^ο αιώνα έως και τις αρχές του 20^{ου} η οικονομία της πόλης ήταν από τις υψηλότερες της Ελλάδας. Έχει φθάσει μεσημεράκι και στην στάση μας αυτή θα γευματίσουμε αν το επιθυμούμε φυσικά στα όμορφα τοπικά μαγαζιά με τους υπέροχους μεζέδες. Νωρίς το απόγευμα θα

συνεχίσουμε την διαδρομή μας και μετά από λίγη σχετικά ώρα θα φθάσουμε στην πολύ όμορφη πόλη, κύριο προορισμό μας, **την Καστοριά**. Στο ξενοδοχείο μας και τακτοποίηση στα δωμάτια μας. Ελεύθερος υπόλοιπος χρόνος για ότι επιθυμεί ο καθένας. Διανυκτέρευση.

Ημέρα 2^η Σάββατο 15 Μαρτίου 2025

Αφού πάρουμε το πρωινό μας στο ξενοδοχείο, θα ξεκινήσουμε την ημέρα μας από κάτι μαγικό δίπλα στις όχθες της λίμνης της Καστοριάς. Γνωριμία με τον Λιμναίο νεολιθικό οικισμό του **Δισπηλιού**.

Προϊστορικός οικισμός Λιμναίου

Ο προϊστορικός λιμναίος οικισμός στο Δισπηλιό απέχει μόλις 8 χλμ από την Καστοριά και βρίσκεται στη θέση «Νησί», στη νότια όχθη της Ορεστιάδας λίμνης. Στο αρχαιολογικό πάρκο έχει δημιουργηθεί μία πιστή αναπαράσταση ενός προϊστορικού λιμναίου οικισμού με οκτώ φυσικού μεγέθους καλύβες πάνω σε πασσαλόπηκτες πλατφόρμες, πλάι στη λίμνη. Ο επισκέπτης που διαβαίνει την πύλη του πάρκου έχει μπροστά του μία εικόνα της ζωής την νεολιθική εποχή σε πραγματικές διαστάσεις και ταυτόχρονα την αίσθηση ότι το ρολόι του χρόνου γύρισε 7.500 χρόνια πίσω. Ο νεολιθικός οικισμός στο Δισπηλιό Καστοριάς θεωρείται ο αρχαιότερος της Ευρώπης. Ανακαλύφθηκε τυχαία το 1932 όταν η στάθμη της λίμνης στην Καστοριά κατέβηκε και εμφανίστηκαν υπολείμματα ξύλινων πασσάλων.

Ακολούθως θα αναχωρήσουμε για να επισκεφθούμε το μοναδικής ομορφιάς τοπίο των **Πρεσπών (Μικρή και Μεγάλη)** , αλλά και τον **Άγιο Αχίλλειο**. Μία πλωτή πεζογέφυρα μήκους 650 μ. Ενώνει τη στεριά με τον Άγιο

Αχίλλειο, το ακριτικό νησάκι μέσα στη λίμνη **Μικρή Πρέσπα**, όπου δεσπόζει το μνημειοσύμβολο των Πρεσπών, η **Βασιλική του Αγίου Αχιλλείου**. Στον μοναδικό οικισμό των μόλις 23 μόνιμων κατοίκων του νησιού στέκουν μόνον 11 σπίτια. Κάποια ερειπωμένα και όλα στοιχειωμένα από ένα θρύλο που λέει ότι, αν χτιστεί ένα καινούριο σπίτι στο νησάκι κάποιος από τα παλιά θα πέσει... Η διάσχιση της πλωτής πεζογέφυρας προς τον Άγιο Αχίλλειο είναι και

ένα ιδανικό σημείο για παρατήρηση πουλιών. Εκεί στον μαγικά όμορφο τόπο των Πρεσπών θα γευματίσουμε δοκιμάζοντας τοπικές γεύσεις .

Η Μικρή Πρέσπα

Η λίμνη Μικρή Πρέσπα είναι ένα υγράτοπος διεθνούς σημασίας και τόπος ιδιαίτερης σπουδαιότητας για τις αποικίες αργυροπελεκάνων, καθώς και τόπος αναπαραγωγής άλλων υδρόβιων πτηνών, όπως ερωδιών και κορμοράνων. Οι όχθες της Μικρής Πρέσπας είναι σε άλλα σημεία απότομες και σε άλλα επίπεδες με καλαμιώνες και υγρά λιβάδια όπου βόσκουν ευτυχισμένες αγελάδες. Η περιοχή θεωρείται προστατευόμενη λόγω στην απάνιας βιοποικιλότητας του υδροβιότοπου.

Η βασιλική του Αγίου Αχιλλείου

Σε μικρή απόσταση από τον οικισμό βρίσκεται ο ναός του Αγίου Αχιλλείου, μία από τις μεγαλύτερες βασιλικές της Ελλάδας που έδωσε το όνομα στο νησί, καθώς και ο τάφος του Αγίου Αχιλλείου. Ο μεγαλοπρεπής ναός κτίστηκε στα τέλη του 10ου αιώνα από τον Βούλγαρο τσάρο Σαμουήλ για να στεγάσει το σκήνωμα του Αγίου Αχιλλείου, επισκόπου Λαρίσης και τοπικού αγίου, το οποίο είχαν μεταφέρει από τη Λάρισα τα βουλγαρικά στρατεύματα, μετά την κατάληψη της Θεσσαλικής πόλης. Ο Βούλγαρος τσάρος εξορμούσε κατά των Βυζαντινών και σχεδίαζε να κάνει την Πρέσπα πρωτεύουσα του νέου αυτόνομου κράτους του, αλλά τελικά νικήθηκε από τον Βασίλειο Β΄ τον Βουλγαροκτόνο που ανακατέλαβε την περιοχή. Από το 1018 και εξής, ο ναός λειτούργησε ως

επισκοπικός έως τις πρώτες δεκαετίες του 15ου αιώνα. Σήμερα στον περιβάλλοντα χώρο του αρχαιολογικού χώρου πραγματοποιούνται οι πολιτιστικές εκδηλώσεις “Πρέσπεια” κάθε Αύγουστο. Από τον παραλίμνιο οικισμό στον Άγιο Αχίλλειο ξεκινά μία κυκλική πεζοπορική

διαδρομή που οδηγεί από το ένα άκρο του νησιού στο άλλο με θέα σε κάθε πλευρά της λίμνης. Στη διαδρομή θα δείτε και τα εκκλησάκια του Αγίου Γεωργίου (15ος αι.) και του Αγίου Δημητρίου (14ος αι.) ενώ στο ψηλότερο σημείο του νησιού υπάρχει ένας πολύ μεγάλος σταυρός ο οποίος διακρίνεται από μακριά.

Αναφορικά δε με την **Μεγάλη Πρέσπα** μια μοναδική εμπειρία αποτελεί και η γνωριμία μας με τα πολλά ασκηταριά αλλά και τις βραχογραφίες στον όρμο των Ψαράδων και τις όχθες της Μεγάλης Πρέσπας. Στο τέλος της περιήγησής μας, οι παραδοσιακοί οικισμοί των **Ψαράδων** και του **Αγίου Γερμανού** αποτελούν φιλόξενες στάσεις για να δοκιμάσετε ένα πεντανόστιμο γριβάδι, τις ξακουστές πιπεριές Φλώρινας και προπάντων τα φασόλια γίγαντες, συνοδεία ντόπιου τσίπουρου!

Με γεμάτες τις φωτογραφικές μας μηχανές μαγευτικές εικόνες, αλλά και την μνήμη μας με τοπία που δύσκολα συναντάμε ανά τον κόσμο, θα πάρουμε τον δρόμο της επιστροφής για να ξεκουραστούμε λίγο στο ξενοδοχείο μας και να συνεχίσουμε με την γιορτινή μας διάθεση, μιας και καθημερινά μπορούμε να έχουμε γιορτή και πρέπει να πάμε να διασκεδάσουμε. Το βραδάκι λοιπόν σε μαγαζί της πόλης με Ζωντανή μουσική και εκλεκτά εδέσματα άφθονο κρασάκι θα ξεφαντώσουμε τρώγοντας, τραγουδώντας και χορεύοντας (**Ατομικά έξοδα**). Φυσικά όταν πλέον έχουμε ευχαριστηθεί τα πάντα θα πάμε για διανυκτέρευση στο ξενοδοχείο μας.

Ημέρα 3^η Κυριακή 16 Μαρτίου 2025

Αν αργήσουμε και λίγο να πάρουμε το πρωινό μας στο ξενοδοχείο δεν πειράζει, διασκεδάσαμε εχθές, και ξεκινάμε φορτώνοντας τις αποσκευές μας στο λεωφορείο μας για την τελευταία επίσκεψή μας στην Καστοριά την **Παναγιά Μαυριώτισσα**. Σε μια όμορφη τοποθεσία με αιωνόβια πλατάνια, στην όχθη της λίμνης της Καστοριάς, σε απόσταση περίπου πέντε χιλιομέτρων από την πόλη και απέναντι από το χωριό Μαύροβο (Μαυροχώρι), βρίσκεται η Μονή της Παναγίας της Μαυριώτισσας ή Μεσονησιώτισσας, που είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Ιδρύθηκε πιθανότατα τον 11ο αιώνα και αναφέρεται ως Μονή της Παναγίας της Μεσονησιώτισσας σε έγγραφα που χρονολογούνται από τον 13ο αιώνα και έπειτα. Η μονή είχε αφιερωθεί στη Μονή Αγίου Παύλου του Αγίου Όρους από τον Σέρβο ηγεμόνα Bagaš Baldovin (1385). Μάλιστα, στη Μονή Αγίου Παύλου υπάρχει εικόνα Γλυκοφιλούσας του 14ου αιώνα, η οποία επιγράφεται «Παναγία η Μεσονησιώτισσα». Ονομάστηκε Μαυριώτισσα τον 17ο αιώνα γιατί οι κάτοικοι του χωριού Μαύροβο φρόντιζαν για τη συντήρησή της. Διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο σε όλες τις φάσεις της ιστορίας της περιοχής, συμβάλλοντας κυρίως στην πνευματική ζωή του τόπου, παρέμεινε κλειστή για πολλά χρόνια και επανιδρύθηκε το 1998. Οι αγιογραφίες στην εξωτερική πλευρά του νότιου τοίχου του νάρθηκα τοποθετούνται στην περίοδο 1259-1264, χρονολόγηση που στηρίζεται στα σπαράγματα επιγραφών που συνοδεύουν δύο μορφές, τον αυτοκράτορα Μιχαήλ Η΄ τον Παλαιολόγο (1259-1282) και τον αδελφό του Ιωάννη. Αργότερα, τον 16ο αιώνα, στη νότια πλευρά του καθολικού προσαρτήθηκε και τοιχογραφήθηκε το παρεκκλήσιο του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου.

Θα ακολουθήσει η τελευταία επίσκεψη σε αυτό το οδοιπορικό μας στο διάσημο και πανέμορφο **Νυμφαίο**, ένα από τα ομορφότερα χωριά της πατρίδας μας. Αν το πετύχετε χιονισμένο –και είναι πολύ πιθανόν, μιας κι αυτό είναι το σύνηθες– το **Νυμφαίο** μοιάζει σαν να βγήκε από παιδικό παραμύθι. Το χωριό της Φλώρινας βρίσκεται

σε υψόμετρο 1.350 μέτρων στο Βίτσι και πλέον είναι διάσημο ανάμεσα σε όσους έχουν γυρίσει τη βορειοδυτική Ελλάδα, αποτελώντας ορεινή αποκάλυψη για αυτούς που ακόμα δεν το έχουν γνωρίσει. Το **Νυμφαίο**, του οποίου η αρχική ονομασία ήταν Νιβεάστα (σημαίνει νύμφη στα Βλάχικα), γνώρισε ιδιαίτερη οικονομική ανάπτυξη από τον 18ο αιώνα έως τις αρχές του 20ού, όταν ήταν γνωστό και ως το «πέτρινο στολίδι

της Μακεδονίας». Αποτελούσε ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα αργυροχρυσοχοΐας όλων των Βαλκανίων, με τους Νεβεσκιώτες εμπόρους να εξαπλώνονται τόσο προς τη Δύση, όσο και προς την Ανατολή. Το χωριό πρωτοκατοικήθηκε το 1385 και από τότε κατέχει σημαντική θέση στην ιστορία της Φλώρινας. Μπορεί κάποια εποχή οι περισσότεροι κάτοικοί του να το εγκατέλειψαν και να στράφηκαν στα μεγάλα αστικά κέντρα, όμως από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 αναγεννήθηκε, ζωντανεύοντας χάρη στη συμβολή σημαντικών ατόμων που κατάγονται από εκεί. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ο τότε πρόεδρος του Νικόλαος Μέρτζος, αλλά και η οικογένεια Μπουτάρη –με τον Γιάννη Μπουτάρη σε ρόλο μπροστάρη. Από τότε έχει γίνει τουριστικός πόλος έλξης. Ίσως το ωραιότερο πέτρινο χωριό της χώρας, το Νυμφαίο ξεχωρίζει χάρη στα αρχοντόσπιτά του: αν

μπορέσετε, αξίζει να επισκεφθείτε κάποιο από αυτά, θαυμάζοντας τα παλιά έπιπλα, τους οντάδες και τα ζωγραφιστά ταβάνια. Έτσι δε όπως προβάλλει αμέσως μετά την ανάβαση μέσω ενός βουνίσσιου δρόμου γεμάτου στροφές, πραγματικά σου κόβει την ανάσα. Η δε είσοδος του χαρακτηρίζεται από ένα τοξωτό ξύλινο γεφυράκι, το οποίο ενώνει δύο εντυπωσιακά αρχοντικά. Είναι τόση η ομορφιά εδώ πέρα, ώστε μοιάζει με σκηνικό θεάτρου στημένο από κάποιον μεγάλο σκηνοθέτη. Δεν είναι τυχαίο που συγκαταλέγεται ανάμεσα στα 10 ομορφότερα χωριά της Ευρώπης, σύμφωνα με την UNESCO. Τα καλοδιατηρημένα βλάχικα αρχοντικά, τα μοναδικά λιθόκτιστα καλντερίμια που διασχίζουν όλη του την έκταση, αλλά και οι εκκλησιές και οι πλατείες, φτιάχνουν ένα σύνολο μοναδικό. Το οποίο λαμβάνει εικόνα σχεδόν μαγική τον χειμώνα, όταν το χιόνι μαζεύεται στις στέγες από γαλβανισμένη λαμαρίνα, που το βοηθάει να γλιστρά ευκολότερα. Αξέχαστα θα σας μείνουν όμως και τα μονοπάτια στο δάσος με οξιές που περιβάλλει τον οικισμό. Σήμα κατατεθέν, το παλιό πέτρινο σχολείο: η Νίκειος Σχολή, δωρεά του μεγάλου καπνεμπόρου Ζαν Νίκου το 1928. Επιπλέον, μνημεία όπως το Σπίτι των Χρυσικών της Νέβεσκας –ένα αρχοντικό που ανακαινίστηκε και λειτουργεί σαν Μουσείο Αργυροχρυσοχοΐας, Λαογραφίας & Ιστορίας– κάνουν το Νυμφαίο ιδανικό προορισμό για ταξιδευτές που τους αρέσει η πεζοπορία, η φύση και τα ιστορικά μνημεία. Η περιοχή προσφέρεται άλλωστε και για εκδρομές στο Καταφύγιο της Αρκούδας του **Αρκτούρου**· μια μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική περιβαλλοντική οργάνωση, η οποία ιδρύθηκε το 1992 με στόχο την προστασία της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος. Στο χωριό λειτουργεί λοιπόν το πάρκο περιθάλψης για την Καφέ Αρκούδα,. Θα γευματίσουμε στο Νυμφαίο και ακολούθως θα πάρουμε τον δρόμο της επιστροφής γεμάτοι πανέμορφες εικόνες, με την ψυχή μας πραγματικά ήρεμη και ικανοποιημένη. Με ενδιαμέσες στάσεις για ξεμούδιασμα και καφεδάκι αργά το βράδυ θα φτάσουμε στην πόλη μας και αυτό που σίγουρα θα έχει μείνει ότι αυτή η απόδρασή για εμάς ήταν διαφορετική γεμάτη εικόνες, χιόνι και τοπία που πραγματικά αξίζει να επισκέπτεται κανείς.

ΤΕΛΟΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

ΤΙΜΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ : 190 €

ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΟΝΟΚΛΙΝΟΥ : 80 €

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ :

- ✓ Μεταφορά με πολυτελές κλιματιζόμενο λεωφορείο νέας τεχνολογίας euro 6
- ✓ Διαμονή 2 νύκτες σε ξενοδοχείο 4* ESPEROS PALACE (<https://esperospalacekastoria.gr>)
- ✓ Καθημερινά πρωινό σε πλούσιο ανοικτό μπουφέ στο ξενοδοχείο.
- ✓ Καθημερινά εκδρομές περιηγήσεις-ξεναγήσεις βάσει του προγράμματος.
- ✓ Διόδια αυτοκινητοδρόμων.
- ✓ Ο νέος φόρος κλιματικής αλλαγής που εφαρμόζεται στην Ελλάδα από 01/03/2024
- ✓ Έμπειρος αρχηγός – συνοδός του γραφείου.
- ✓ Φ.Π.Α

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ :

- Οι είσοδοι σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους
- Τα γεύματα και τα δείπνα που δεν αναφέρονται.
- Ότι ρητά αναφέρεται στο πρόγραμμα ως προαιρετικό ή προτεινόμενο
- Ατομικά έξοδα (Συμμετοχή στην διασκέδαση με ζωντανή μουσική , ποτά, αναψυκτικά, οينوπνευματώδη, τηλ. κλπ)